

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพยากรณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทศวรรษหน้าสำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทศวรรษหน้า (2544 – 2553) สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อจัดลำดับความเป็นไปได้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า (2544 – 2553) สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเอกชนและนักวิชาการการศึกษาปฐมวัยด้วยการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling)

1. พิจารณาชื่อบุคคลที่มีผลงานและประสบการณ์ในการจัดการศึกษาเอกชน จำนวน 5 คน เพื่อให้ท่านเหล่านั้น พิจารณาเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามท่านละ 10 ชื่อ โดยใช้เกณฑ์ที่ว่า ผู้เชี่ยวชาญคือบุคคลที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยที่มีประสบการณ์และทำงานในด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยประสบความสำเร็จ มีผลงานปรากฏ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป โดยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือ เพื่อเสนอรายชื่อ

สำหรับบุคคลที่มีผลงานและประสบการณ์ในการบริหารจัดการศึกษาเอกชน ทั้ง 5 คน

ได้แก่

1.1 นายณัฐวุฒิ ภากรพบ ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอามาศย์พิทยานุสรณ์
วุฒิการศึกษาปริญญาโท การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา มีประสบการณ์ในการทำงานคือ พ.ศ. 2532 – ปัจจุบัน : อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอามาศย์
พิทยานุสรณ์

พ.ศ. 2537 – 2543 : รองประธานชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2537 – ปัจจุบัน : กรรมการและเลขานุการคุรุสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2539 – ปัจจุบัน : กรรมการบริหารสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

พ.ศ. 2544 – ปัจจุบัน : ประธานชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลงานเป็นที่ปรากฏและยอมรับ ได้แก่ พ.ศ. 2541 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนดีเด่นระดับจังหวัด

1.1.1 ได้รับรางวัลผู้บริหารโรงเรียนเอกชนดีเด่นระดับจังหวัด (ก่อนประเมิน)

1.1.2 ได้รับรางวัลครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนดีเด่นระดับจังหวัด (ก่อนประเมิน)

1.1.3 ได้รับรางวัลครูผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณชาติดีเด่นระดับจังหวัด

1.1.4 ประกาศนียบัตรนักเรียนตัวอย่างในงานวันเด็กแห่งชาติ ปี 2543,44,45

1.2 บาทหลวงสมพงษ์ ฉัตรบรรยงค์ ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ศึกษา

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

รามคำแหง มีประสบการณ์ในการทำงาน คือ พ.ศ. 2541 – ปัจจุบัน : ผู้จัดการ - อาจารย์ใหญ่
โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ศึกษาผลงานเป็นที่ปรากฏและยอมรับ ได้แก่

1.2.1 ได้รับคัดเลือกเป็นครูผู้ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ และระเบียบ

ประเพณีครูดีเด่นระดับจังหวัด

1.2.2 ประกาศเกียรติคุณ ผลสอบ การสอบทักษะ สปช. ครั้งที่ 1 ของชั้น ป.4

มีผลการสอบยอดเยี่ยม อันดับที่ 35 ของประเทศ

1.3 นายณอบ นวลมังสอ ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงเรียนเกตุชาติศึกษา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

มีประสบการณ์ในการทำงาน คือ พ.ศ. 2536 – ปัจจุบัน ผู้จัดการโรงเรียนเกตุชาติศึกษาผลงาน
เป็นที่ปรากฏและยอมรับได้แก่

1.3.1 ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันแอโรบิค ระดับประถมศึกษา

1.3.2 ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันวาดระบายสีดอกไม้สด

1.3.3 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ผู้ประกาศข่าว ชั้น ป.6

1.4 นางสุจิตรา ณ นคร ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา

วุฒิมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์ในการทำงาน คือ เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ 20 ปี ปี พ.ศ. 2542 – ปัจจุบันเป็น

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา ผลงานเป็นที่ปรากฏและยอมรับได้แก่

1.4.1 รางวัลพระราชทานโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ปี พ.ศ. 2542

1.4.2 รางวัลพระราชทานโรงเรียนระดับประถม ปี พ.ศ. 2537

1.4.3 นักเรียนรับรางวัลพระราชทาน ปี พ.ศ. 2537

1.4.4 เข็มครูสุคดี ครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ปี พ.ศ. 2542

1.4.5 ได้รับรางวัลที่ 3 จากสงขลา เรื่องโครงการทางวิทยาศาสตร์

ปี พ.ศ. 2540

1.5 นายศุภโชค เสือทอง ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีจรัสพิชากรอนุบาล

และจรัสพิชากร

วุฒิมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ประสบการณ์ในการทำงาน คือ พ.ศ. 2518 – ปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียน

สตรีจรัสพิชากรอนุบาลและจรัสพิชากร

พ.ศ. 2537 – 2544 : ประธานชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2535 – ปัจจุบัน : กรรมการมูลนิธิส่งเสริมการศึกษาจังหวัด

นครศรีธรรมราช ผลงานเป็นที่ปรากฏและเป็นที่ยอมรับ ได้แก่

1.5.1 โรงเรียนได้รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

1.5.2 ผู้บริหารดีเด่นครูสภาอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

1.5.3 โรงเรียนได้รับโลรางวัลเป็นโรงเรียนที่นักเรียนประพฤติดีและประโยชน์

ต่อสังคมจากกระทรวงศึกษาธิการ

1.5.4 ได้รับรางวัลเป็นสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยศึกษา

ดีเด่นจากกระทรวงศึกษาธิการ

1.5.5 ได้รับรางวัลครูผู้สอนที่มีผลงานด้านจริยศึกษาดีเด่นจากกระทรวง

ศึกษาธิการ

1.5.6 ได้รับรางวัลครูผู้ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ วิชาวิทยาศาสตร์

จากคุรุสภาอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

1.5.7 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ระดับ ม.ปลาย แข่งขันทักษะคอมพิวเตอร์ ณ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช และชนะเลิศ ในงานวันการศึกษาเอกชน

1.5.8 ได้รับรางวัลที่ 1 จากการแห่บันคำอ่านจากศัพท์ภาษาอังกฤษ ระดับ ม.3 ในงานวันการศึกษาเอกชน

2. ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากรายชื่อที่ได้รับ โดยเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อตามความถี่สูงสุดและรองลงมาตามลำดับ ได้รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 20 คน เพื่อให้ครอบคลุมบุคลากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ใช้เทคนิคเดลฟายรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดในรอบที่ 1 และแบบมาตราส่วนประมาณค่าในรอบที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. การศึกษานำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์กรรมการที่เลือกไว้เพื่อใช้เป็นกรอบความคิด (Conceptual framework) ในการวิจัย ผลปรากฏว่า ในขั้นนี้ได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 5 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร
2. องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ
3. องค์ประกอบด้านคุณธรรม
4. องค์ประกอบด้านมนุษยสัมพันธ์
5. องค์ประกอบด้านการเป็นผู้นำ

2. การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 1

นำกรอบความคิดดังกล่าวมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended) ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 5 องค์ประกอบตามกรอบความคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การวิจัย และการสัมภาษณ์ คำถามอีก 1 ข้อ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญขยายกรอบความคิดเดิม ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนนอกเหนือจากองค์ประกอบที่ผู้วิจัยเสนอ ยังมีองค์ประกอบอะไรเพิ่มเติมอีก นำแบบสอบถามดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยในรอบที่ 1

3. การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2

ผู้วิจัยได้นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสังเคราะห์เนื้อหา (Content synthesis) แล้วสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุดหรือมีความพึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นไปได้มากหรือมีความพึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง เป็นไปได้ปานกลางหรือมีความพึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นไปได้น้อยหรือมีความพึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง เป็นไปได้น้อยที่สุดหรือมีความพึงประสงค์น้อยที่สุด

เมื่อร่างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ก็นำไปให้คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เป็นแบบสอบถามรอบที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวเองจากสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 (แบบปลายเปิด) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้าสำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 ด้านตามกรอบเนื้อหาที่ได้ศึกษาจากเอกสารไว้แล้ว ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน โดยส่งไปตั้งแต่วันที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2544 และรวบรวมกลับมาได้ 19 ชุด เมื่อวันที่ 25 เดือนกันยายน พ.ศ. 2544 รวมเวลาในการเก็บข้อมูลในรอบที่ 1 ทั้งสิ้น 15 วัน

2. ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากคำตอบในแบบสอบถามรอบที่ 1 ในคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน และสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ โดยพยายามคงเนื้อหาเดิมไว้ให้มากที่สุด และตัดประเด็นความคิดเห็นที่ซ้ำซ้อนกันออกไปจากนั้นจึงส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความเป็นไปได้และแสดงความคิดเห็นกับข้อคำถามแต่ละข้อเพื่อเป็นปรนัย ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเมื่อวันที่ 29 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 20 ชุด ภายในวันที่ 9 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 รวมเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในรอบนี้ 12 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 2 รอบ รอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า (2544-2553) สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากคำตอบในรอบนี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์และค่าฐานนิยมมาแปลผลดังนี้

1. ค่ามัธยฐาน

จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับนั้น ผู้วิจัยได้ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุดหรือมีความพึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากหรือมีความพึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลางหรือมีความพึงประสงค์

ปานกลาง

- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยหรือมีความพึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุดหรือมีความพึงประสงค์

น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานที่หาได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไปหมายถึงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุดหรือข้อความนั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากหรือข้อความนั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลางหรือข้อความนั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นหรือข้อความนั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุดหรือข้อความนั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์

ผู้วิจัยคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอร์ไทล์ที่ 1 กับควอร์ไทล์ที่ 3 ถ้าข้อความใดได้ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมาแสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน และถ้าค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ของข้อความใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

3. ค่าฐานนิยม

ค่าฐานนิยมเป็นค่าระดับคะแนนที่มีความถี่มากที่สุด หากวาระดับคะแนนมีความถี่เท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกัน จะถือเอาค่ากลางระหว่างค่าระดับคะแนนทั้งสองนั้น หากไม่อยู่ติดกันก็ถือเอาค่าระดับคะแนนทั้งสองเป็นค่าฐานนิยม แนวโน้มคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเกณฑ์ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ที่กำหนดไว้ ต้องมีค่าสัมบูรณ์ของความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยมตั้งแต่ 1.00 ลงมา